

PROSVEȚTA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Izbaja vsak dan razen nedelj in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

LETÖ—YEAR XII. Cena lista je \$4.00

Entered as second-class matter January 23, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., petek, 14. marca (March 14) 1919.

Subscription \$4.00
Yearly

Uredniški in upravniki prosto: 2657 S. Lawndale ave.

Office of publication:
2657 So. Lawndale ave.
Telephone: Lawndale 4633.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

PROTI TUJEJE-ZIČNIM LISTOM.

WILSONA ČAKA REŠI-TEV VAZNIH Vprašanj.

PREPIR ZARADI NEMŠKEGA KABLA.

Washington, D. C. — Iz kongresnih krogov prihaja vest, da predlože prihodnjemu kongresu ostre postave, ki bodo nadomestile zakon proti spionazi. Delo je baje poverjeno senatnemu odseku za propagando.

NOVE ZAKONE PRIPOROČAJO PROTI BOLJEVIZMU.

Washington, D. C. — Iz kongresnih krogov prihaja vest, da predlože prihodnjemu kongresu ostre postave, ki bodo nadomestile zakon proti spionazi. Delo je baje poverjeno senatnemu odseku za propagando.

Senator Overman iz Severne Karoline je dejal, da ne dvomi o ustanovnih pravicah kongresa, če je treba, da sprejme take postave. Izražajoč svoje misli, je rekel senator Overman, da je treba najboljše določbe iz sedanjega zakona proti spionazi vključiti v novo postavo, da bo ložno nastopiti proti posameznikom, listom in organizacijam, ki priporočajo, da se vlada strmolglavi s silo. Rekel je

da želi, da se zatre vseh 8000 tujezemskih listov v Združenih državah, da se čimprej izvrši amerikanizacija. Izrazil je, da bo odsek priporočil, da imajo tujezemski listi prihodči gradivo v pararelnih stopeh v angleščini, ki ga obelodanijo v tujem jeziku.

ALI PRIHAJA SPOZNANJE?

Poželjivost špekulantov je rodila "Nestrandarsko ligo".

Chicago, Ill. — Na zborovanju organizacije bankirjev za centralne države je J. L. Bell, predsednik organizacije bankirjev za Severno Dakota, razlagal program "Nestrandarske lige". Povedal je bankirjem, da so krivice, ki so se godile farmerji, rodile ligo. Če so farmerji pripeljali še tako dobro pšenico v žitnico, nikdar ni bila klasificirana kot štev. I., ampak vedno za nižjo številko. Tako ravnanje je odprlo farmerjem oči, da so spoznali, da jih žitni interesigulijo. Farmerji so se naučili, da jim lahko nosi profit, kar je sedaj zanje izguba, če se resijo iz kremljev žitnih interesov.

Farmerji so se obrnili na posavdajce, da odpomoči, a ti so ostali gluhi za njih pritožbe. Farmerji torej ni preostalo drugač, kot da se organizirajo v samostojni organizaciji, če hočejo zboljšati svoj gospodarski položaj. Tako je nastala politična farmarska organizacija. Farmerji so se zavedali, da ne opravijo nič, če ne izvajajo tudi svojih sodnikov, ki so obljubili, da se bodo ravnali po programu njih organizacije, ker imajo sodniki moč, da lahko proglaše postave za neustavne, ki so jih spregledali.

Ameriški delegatje smatrajo, da je Anglia nepostavno preverala in zvezala nemški kabel s svojim občasom, ko Amerika še ni bila v vojni.

Svet desetih se danes bavil z določitvijo nemške vzhodne in severne meje.

Komisija za mednarodno kontrolo železnic, rek in kanalov je

priporočila mirovni konferenci,

da postane reka Rena svobodna cesta za vse narode in da je Kiel-

ski kanal odprt prometu vsega sveta.

Za ameriško diplomacijo pride

še do dne zelo kočljiv trenotek.

Ko pride Wilson jutri v Pariz, bo

našel, da so zviti diplomatje nalo-

žili na njegova pleča najtežja

vprašanja, ki se tičejo teritorialnih sporov, odškodnine, povračila

in nešteti drugih nespornih

izmed zavezniških in manjšinskih

državami. Po domače rečeno, di-

plomatje hočejo, da bo Wilson

"tisti kozel, ki naj prevzame gre-

he sveta". Zavojena evropska

diplomacija miši zvrniti vso kri-

do svojih nedostatkov na Ameri-

ko. Zviti diplomatje vedo, da ne

bo noben spor rešen tako, da ne

bil nikdo prikrajšan in prikraj-

same bodo gotovo dolžni Ameri-

ki.

Ali se bodo bankirji iz dogod-

kov v Severni Dakoti kaj naučili?

Dvomimo, kajti tisti, ki sami drve

v svojo pogubo, se neradi uče,

ampak iščejo vzroke za svojo po-

gibel tam, kjer jih ni.

PLINSKA DRUŽBA DELA PO SVOJE.

Chicago, Ill. — Komisija za javne potrebske je odredila, da plinska družba ne sme groziti konzumentom, da jim zapre plin, če so vložili pritožbo proti visokemu računu. Plinska družba se seveda ni ravnala po tej o drediti in pričeli so prihajati nove pritožbe. Inženir Little je sedaj sam prišel družbi in sled, da se družba ne ravna po odredbi komisije za javne potrebske. Vsed tega je izjavil, da se obrne do vrhovnega tem razprtje zaradi dežel v Malih Aziji in končno spor zaradi japonskih pogodb glede Santunka Kiačova. Ameriško stališče napram tem zadevam je že v splošnem znano; Wilson se strogo drži načela narodnosti. Kjer so narodnosti zelo pomešane, je Amerika za internacionalizacijo prisanklila južno Albanijo s Kongo vred in je proti temu, da bi Romunija vzel Bolgarski del Dobrudže; ravno tako nasprotuje Ameriki, da bi Poljska dobila Danzig, ki ima nemško prebivalstvo.

Kjer se tajne pogodbne križajo s

principom narodnosti, glasuje Amerika proti tajni pogobi, kateri

ne je itak nikoli priznala. Is tega

ta zahteva zopet povzroči spore z

Mehikom.

SENATOR BORAH IN LIGA NARODOV.

Washington, D. C. — Senator

Borah naznana, da predlaga v

hodocnem kongresu, da se liga na-

rodov predloži ameriškemu ljud-

stvu na splošno glasovanje, da se

tako dobi sodba ameriškega ljud-

stva o ligi narodov.

Senator Borah je torej sprem-

nik svojo takško gledje lige nar-

odov, ni pa odnehal od opozicije

napravil nji.

V političnih krogih govore, da

ta zahteva zopet povzroči spore z

Mehikom.

MEHIKA TIRJA DAVEK OD OLJA.

Washington, D. C. — Predsed-

nik Carranza zahteva, da se za ja-

nuar in februar plača davek od olja.

Državni departement je prejel

objavilo, da je treba davek od na-

ravnega olja plačati.

V političnih krogih govore, da

ta zahteva zopet povzroči spore z

Mehikom.

Izbira vsak dan razen ne-

delj in praznikov.

Issued daily except Sundays and Holidays.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

CHICAGO, ILL., petek, 14. marca (March 14) 1919.

Subscription \$4.00
Yearly

ŠTEV.—NUMBER 61.

Entered as second-class matter January 23, 1918, at the post-office at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

CHICAGO, ILL., petek, 14. marca (March 14) 1919.

Subscription \$4.00
Yearly

ŠTEV.—NUMBER 61.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the Post Office of Chicago, Illinois. By order of the President, A. S. Burleson, Postmaster General.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in section 1103, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

Published and distributed under permit (No. 148) authorized by the Act of October 6, 1917, on file at the

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cene oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (izven Chicago) in Canada \$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta in \$1.00 za tri mesece; Chicago \$5.50 na leto, \$2.75 za pol leta, \$1.40 za tri mesece, in za inozemstvo \$7.00.

Naslov na vse, kar ima stik s listom:

"PROSVETA"

2657 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenic National Benefit Society.

Owned by the Slovenic National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$4 per year; Chicago \$5.50, and foreign countries \$7.00 per year.

Datum v oklepjanju n. pr. (March 15-19) poleg vsega imena in naslova pomeni, da vam je z tem dnevnem potekla naročnina. Ponovito jo pravno, da se vam ne ustavi list.

MONARHISTIČNO SANŽERSTVO.

Francoz imenuje komedijanta, ki na odru pokaže le en srebrn tolar, dasiravno jih ima pet v rokah, sanžerja. Ce bi besedo sanžer prevedeno v slovenščino, bi sanžerju rekli skrivač. Sanžer je torej človek, ki s spremnim gibljem ne pokaže tega, kár ima v roki. Ali sanžerji ne nastopajo na sejmih, da radovednim ljudem kažejo za denar svoje "čarovnije", ampak imamo tudi časnikarske sanžerje, ki skušajo s krivanjem enega dela resnice prevariti ljudstvo, da je to resnica, kar mu pokažejo.

Taki časnikarski sanžerji so naši slovenski monarhisti.

Povedali smo v "Prosveti", da je neki Blaž Logar, nekoč bivajoč v Clevelandu, kasneje prostovoljec v srbski armadi, nesramno lagal, ko je prišel v Ljubljano na dopust, da ga je Etbín Kristan zafrkljivo zavrnil, ko je agitiral, da Slovenci vstopijo v armado srbskih prostovoljev: "Kje si se pa zlegel? Ali ne v Avstriji? Ali se hočeš proti Avstriji boriti?" Dodali smo, da je človek, ki tako nesramno laže, navaden falot, ki ne zaslubi, da pošten človek preden plune.

Monarhistični sanžer je ponatisnil le del omenjenega članka iz "Prosvete" in potem nekaj dostavil, da "Prosveta" imenuje poštenega slovenskega delavca falota, ki se je junaško boril na Balkanu. Namen monarhističnega sanžerja je bil, da svojim "braveem" prikrije, zakaj je "Prosveta" rekla, da je človek, ki tako nesramno laže, navaden falot.

In zakaj je monarhistični sanžer zamolčal, kaj je Blaž Logar govoril o Etbínu Kristanu v Ljubljani? Ce bi monarhistični sanžer v Clevelandu povedal resnico, bi še njegovi "bravci" spoznali, da laže. Kajti, ce bi Kristan kaj takega res znil, bi mu slovenski monarhisti že zdavnej preskrbeli brezplačno stanovanje in hrano v Fort Oglethorpu, v katerem so internirani sovražni inozemci.

Sanžer Lojze se ni zadovoljil, da je Logar lagal in tako napravil sramoto slovenskim monarhistom, ampak je skušal s spremnim sanžerstvom oprati monarhističnega lažnjivca in prikazati "Prosveto", da napada poštene in junaške slovenske delavce, ki so tvegali svoje življenje za Jugoslavijo.

Logarjeva laž ni povzročila ogorčenja le v Ameriki, ampak tudi v stari domovini. Dnevnik "Naprej" piše o Logarjevi laži z dne 28. decembra I. I. sledi:

Neokusne čenče.

Snočnji "Slov. Narod" pripoveduje sledi: "Etbín Kristan pa žal tej ideji (t. j. organizaciji slovenskih prostovoljnih čet v Ameriki, ki naj bi se na strani ententnih čet borile za osvoboditev Jugoslovanov izpod habsburškega jarma) ni bil posebno naklonjen. Ko se je eden izmed odposlanec z njim o tem vprašanju razgovarjal ter mu dokazovalo nujno potrebo, da tudi Slovenci vstopijo v prostovoljne čete, da se bore proti Avstriji, ki jih je vedno zatirala, je Etbín Kristan dotočnika zafrkljivo zavrnil z vprašanjem: "Kje si se pa zlegel? Ali ne v Avstriji? Ali se hočeš proti Avstriji boriti?" — Trdno smo uverjeni, da je "Narod" informator nasedel zlobni mistifikaciji, in da je stališče Etbína Kristana napram Avstriji bilo povsem drugače, kakor ga slika "Narod". O tem je nam in vsakomur, kdor ga je poznal najzanesljivejše poročilo Kristanovo javno delovanje pred odhodom v Ameriko. In ker je — nekaj dni po mobilizaciji — odpovedal v Ameriko, nam je na vprašanje, kdaj se vrne v domovino, odgovoril: "TAKOJ KO POGINE V TEJ VOJNI AVSTRO-OGRSKA DRŽAVA". To so bile njegove zadnje besede ob slovesu. Časnikarski takt zahteva, da se taki in podobni ocitki odloži določ, ko bodo normalne prometne zveze z vsej svetom upoštevane in kô bo kontrola resničnosti različnih vesti in govorov omogočena. V roke so nam prišle n. pr. prav hude obdolžitve proti "Jugoslovenskemu odboru", a smo iz navedenega razloga odložili njih priobčitev na primernejši čas.

Kakšen delavec pa je Logar? Slovenski narod piše o njem, da je privatni uradnik in posestnik. Ce je Logar v Ameriki moral delati v tovarni, se ni rečeno, da pripada med tiste delavce, ki so ponosni, da pripadajo k delavskemu stanu. Kakor kritik je Logar prišel domov, je plunil

na delavstvo in se je dal titulirati s privatnim uradnikom in posestnikom, ker se mu je ime delavec zdelo prenizko.

Monarhistični sanžer, ki slavi Logarja kot junaka, hoče s to proslavo prikazati druge Slovence v Ameriki, ki niso hoteli vstopiti kot prostovoljci v srbsko armado, za navadne strahopetce, dasiravno žive prav v Chicagu Slovenci, ki so bili pred več kot tridesetimi leti obsojeni v Avstriji radi veleizdaje na več let ječe. Nobeden teh Slovencev se ne baha, da je junak, ampak vsak dela za svobodno jugoslovansko federativno republiko z vsemi legalnimi sredstvi. Težko uklenjene so jih gnali iz Ljubljane v Celovec, da jih tam sodi nemška buržoazija.

Monarhističnega sanžerja in Logarja ni bilo zraven, ko so na Dunaju policaji in konjica na prvega maja 1896 napadli delavce v Pratu, med katerimi so bili tudi slovenski delavci, od katerih jih je zdaj nekaj v Ameriki. Sablje so padale na desno in levo po glavah delavcev, ki so se z golimi rokami borili proti oboroženim hlapcem avstrijske avtokracije. In vendar se nobeden teh slovenskih delavcev ne baha, da je junak.

Dve leti kasneje je bošnjaška pehota na ukaz črnožoltih mogotcev streljala na delavce v Gradcu. Monarhističnega sanžerja iz Clevelandana in Logarja ni bilo zraven, bili so pa tam slovenski delavci, ki so že takrat rekli, da mora habsburška država propasti, da si Jugoslovani ustanove svojo državo z republikansko formo vlade.

Par let kasneje, v letu 1901, so vojaki na komando dunajskih mogotcev zopet streljali v Trstu na delavce. Tudi tam so bili slovenski delavci, ki so danes v Ameriki in so bili že takrat trdno prepričani, da mora star in gnila črnožolta monarchija razpasti, da se iz njenih razvalin osnove jugoslavščka federativna republika. Sanžerja iz Clevelandana in Logarja ni bilo zraven, kajti takrat sta še ponižno in s klobukom v roki pela cesarsko pesem, ko so slovenski delavci peli marzeljezo.

Ko je Amerika napovedala vojno kajzerjevi Nemčiji in je predsednik Wilson izdal oklic za prostovoljce, so se med prvimi prostovoljci priglasili tudi slovenski fantje, zavedajoč se, da le zmaga Združenih držav pripomore slovenskemu ljudstvu do samoodločevanja in ustavitev jugoslovanske federativne republike. Ko je bila uvedena splošna vojaška dolžnost, je na stotine slovenskih fantov ostalo v armadi, dasiravno so imeli samo prvi papir in bilo zahtevali oprostitev od vojaške službe. Bili so fantje, člani SRZ., ki so bili pripravljeni žrtvovati svoje življenje, da bo avtokracija centralnih sil poražena, kajti zavedali so se, da brez žrtev ne bo zmage in Jugoslovanske federativne republike. In vendar se nobeden teh fantov ne baha, da je junak, ampak vsak pravi: Storil sem svojo dolžnost!

S takimi sanžerskimi potezami ne bodo monarhisti oprali Logarja, ker je v Ljubljani nesramno lagal o Etbínu Kristanu, o katerem lahko z mirno vestjo zapišemo, da je s svojim delom za razkosanje črnožolte monarhije več storil, kot deset tisoč Logarjev. Da se je končno slovensko ljudstvo dvignilo in se odreslo avstrijskih tiranov, je delo E. Kristana in njegovih tovaršev, ki so bili zadnjih trideset let v boju proti habsburškemu despotizmu. Tega dejstva se zaveda tudi ljudstvo doma, za to je na dan proglašitve svobodne Jugoslavije nosilo v Ljubljani njegovo podobo v sprevodu.

KJE SO OSTALE BRZOJAVKE POSLANIKA FRANCISA?

(Nadaljevanje s 1. strani)

menta, ali to ne izpremeni dejstva, niti za las, da je delal drugače, dokler je bil v Rusiji in to v najbolj kritičnem času, ko bi bila sovjetska Rusija lahko zavrgla sramotni brezlitovski mir in nadaljevala vojno z Nemčijo, če bi bila dohnila količaj pomoci od zaveznikov in Amerike. Sedem mesecov je pretekelo od časa, ko so sovjetski stopiljki napadi, so boljševiki izgubili 400.000, dočim so zavezniške izgube majhne.

Zavezniški so se umaknili na ruski severni fronti.

Arhangelšk. — Tukajšnji vojni stanjavlja, da so se zavezniške čete na fronti ob Vagi umaknile in prepustile Vistavko boljševikom.

V bitki zadnjo nedeljo, ko so bili odbiti sovjetski infanterijski napadi, so boljševiki izgubili 400.000, dočim so zavezniške izgube majhne.

Materijalne izgube so ogromne. Sovražnik je izpraznil srbski muzeje, knjižnice, vsečiljšča, šole in cerkve in mnogo uničenih predmetov zgodovinske in umetniške vrednosti ne bo nikdar več mogoče nadomestiti. Nemeji in Bolgari so pobrali poljske pridelke treh let in ena letina se cene 1.600.000 frankov. Vrhutega je sovjetski krmilo v Rusiji in do časa, ko so bile poslane ameriške čete v Rusijo — in v teh sedmih mesecih ni bilo odgovora na preyažne brzojavke poslanika Francisa. Katera nevidna roka je v teh sedmih mesecih vodila ameriško diplomacijo z osrom na Rusijo?

Zgodovina bo iskala odgovor in dobila ga bo. Robisonovi dokumenti zahtevajo velikega pojasnila.

Sovražnik je vzel gotovega de-

narja v srebru 30.000.000 frankov in ravno toliko so vredne vpljenjene dragocenosti, medtem ko znašajo denarne revkizije pre prisilne subskripcije sovjetskih vojnih posojil in škoda privavnih finančnih zavodov, več kot 800.000.000 frankov.

Tukaj pa ni všteta škoda, ki

je naredil sovjetski vesti. Pod protestom je podpisani Andrej Cheradame, ki pravi, da francoski listi

ne smejo nicesar pisati o kritiki

lige narodov v ameriškem senatu

ni o opoziciji republičanskih se-

natorjev v Združenih državah

proti Wilsonu. Razen Wilsonovega govora v New Yorku, ki

ga je imel na predvečer

odhoda v Evropo, niso smeli fran-

coski listi poročati nicesar dru-

gega iz Amerike, kar se tiče raz-

merja med Wilsonom in njegovi

mi političnimi nasprotniki. Chera-

SLOVENSKO REPUBLIČANSKO ZDRAŽENJE.

Izvrševalni odbor:

August Aučin, Mis Mary Aučin, Filib Godina, Frank Kerš, Martin V. Konda, Ethib Kristan, Mat Pogorešić, Janko N. Rogelj, Wm. Russ, Anton J. Terbovec, Jozef Zavrtnik.

Nadzorni odbor:

Ivan Krečić, New York City; J. Kvartić, Morgan, Pa.; Josko Ovcar, Detroit, Mich.

Cesarvalni odbor:

F. Aleš, L. Benčić, J. Terbovec, Paul Berger, F. Bešček, V. Čankar, F. Černe, Jos. Durn, J. Ermanec, J. Fris, F. Goršek, J. Goriček, J. Goriček, M. Jurča, J. Kalan, J. Koklich, L. Kračina, J. Krčmar, T. Matič, M. Montec, J. Šmit, A. Šmit, A. Šuler, J. Terbovec, A. Vidrič, M. Vrhovec, F. Zaliz, A. Zorki.

Glasila:

Međunarodni Glas; časnik: Prostobar; dnevnik: Glas Svobode; dnevnik: Prosveta, Enakopravost, Glas Naroda.

K. S. R. Z. pridružene in oblikovane centralizirane podporne organizacije.

Slovenska Narodna Podpora Jednota (približno 18.000 članov); Jugoslovenska Katolička Jednota (približno 8.000 članov); Slovenska Demokratska Zveza v Dr. Sv. Barbov (približno 6.000 članov); Slovenski Šolski Zavod (približno 5.000 članov).

Ves pismo in denarne posiljke načelne posiljke na članove.

ANTON J. TERBOVEC, 2837-2841 W. 26th St., CHICAGO, ILL.

Podmorski predor med Anglijo in Francijo.

London. — Starje sanje o podmorski železnici, ki zveže Anglijo s Francijo se bodo končno vendarle uresničile. Finančni minister Bonar Law je izjavil v ponudilku v parlamentu, da namenjava angleška vlada takoj pričeti z vrtanjem podmorskega predora od angleške strani in pri tem delu bodo večinoma vposleni demobilizirani vojaki. Pri tem kolosalnem delu bo vposlenih na stotisoč delcev.

dames se tudi jezi, ker ni francoskim listom dovoljeno kritizirati Wilsona vsled njegovega stališča napram ruskim boljševikom.

Cheradame poše dalje, da so nekateri francoski listi konec decembra silovito napadali Wilsonove mirovne točke, toda ameriška cenzura v Parizu je preprečila citiranje teh napadov v ameriškem časopisu. Iz tega izvaja Cheradame, da delujejo francoski listi v Ameriki, da ne izvane francosko cenzuro v Franciji.

Neutralci povabljeni v Pariz radi lige narodov.

Pariz. — Vse neutralne države v Evropi, Aziji in južni Ameriki so povabljene, da posiljejo zastopnike na privatno in neuradno konferenco, ki se vrši v Parizu 20. marca z namenom, da nevtralci razlože svoja mnenja o zvezni državi. Sveča je že odgovorila, da posilje zastopnike. Iz južne Amerike se ni odgovorila. V krogih mirovne konference se vedno bolj izraža mnenje, da naj bo Ženeva v Švici oficijelni sedež lige narodov.

Mednarodni delavski zakoni bodo sprejeti v Ameriki.

Pariz. — Delavska komisija za mednarodno delavsko zakonodajstvo je zaključila, da se prva mednarodna delavska konferenca pod okriljem lige narodov vrši v prihodnjem oktobru v Washingtonu. Delegatje nimajo najmanjega dvoma, da ob tem času bo zvezni držav že poslovala. Vse države v ligi posiljejo deležne delegate v Washington, in na tej konferenci bodo predloženo mednarodni delavski zakoni.

Kolikor je razvidno, bo komisija sprejela z malimi spremembami zakonodajni načrt angleške delegacije, ki se v glavnih točkah glasi:

Splošni osemurni delavnik in samo štiri

NOVICE IZ JU- GOSLAVIJE.

DOPISI.

Greensburg, Pa. — V tukajšnji naselbini ni veliko Slovencev in so večinoma vsi zaposleni v tukajšnjih premogokopih, kateri obratujejo le po tri do štiri dni v tednu.

Glede družbenih razmer lahko poročam, da se preej dobro napredujemo. Imamo štiri različna društva, katero spadajo: raznimi jednotami in zvezami.

V eni zadnjih številki "Prospective" sem čitalo dopis iz Hibbing, Minn., da sta tamkaj umrli dva brata, Frank in Anton Rus. Ker imam sama dva brata pod tem imenom in mi je neznan, kje se sedaj nahajata, prosim rojake v Hibbingu, Minn., da bi mi otem bolj natanko poročali in iz katerega kraja v stari domovini sta bila. Prosim rojake, katerim je o smerti teh dveh bratov kaj boj načinjenega znano, da mi o tem sporoče, za kar jim bom zelo hvala.

Frances Blatnik, R. F. No. 7 box 11, Greensburg, Pa.

Camp Grant. — Slovenski narod v Ameriki ima može voditelje, katerih zasluge za slovenski narod so tako velike, (ako hočemo biti pravčni), da, ko se uresniči jugoslovanska federativna republika in postane fakt da ni dovolj velike službe novi republike, ki bi bila zadostno plačilo za njih zasluge, katere so naredili za slovenski narod. Toda, oni ne delajo za plačilo, ampak iz ljubnosti do naroda. Oni niso taki, kot so nekateri naši ljudi kraljevi, kateri imajo že vsi določene razne službe v neki monarhiji menda na Marsu ali pa še najbolj gotovo na luni.

More li narod še dvomiti o njihovi poštenosti, ki so takoreč posvetili vse svoje življenje edino delu za slovenski narod in njegovo blaginjo? Jaz mislim, prepričem, da nima utegne stopiti na prste in omagati njih kraljestvo — oni gredo svojo krvavo pot do končnega cilja, ne, saj tega nima, pred seboj vidijo le krvavo pot v brezkončnost; nositi hočemo svoje vampske strasli, to je njihova neodoljiva direktiva. In konec konec so zmagovalci... Tu triumfira ironija in življenje izvena v tragiko. Ljudje, ki žive v tem kraljestvu na Betajnovi so tako različnih značajev, od izražite originalnosti pa do navadne vsakdanosti, obenem pa tako polni mesa in krvi, da naračno nest in krepka realnost dejana naravnost očara. Tako krepkih in resnih ljudi do Cankarja ne pozna slovenska literatura. Koliko neizprosnega sarkazma spravi drama na oder, koliko bolestnih, pretresljivih seen in — krvavega zmagovalja. Borščnik nam je podal čisto Cankarjevega kraja Kantorja. Tako mojstrsko je posebil svojo vlogo, da je obvladal sleherno fineso njegovega značaja do zadnje psihologične poteze. Radovedni smo bili na vlogo študenta, "vagabunda" Maksa, edinega človeka, ki je imel vse Kantorjeve inancije in ki je bil sposoben, da ga vrže s prestola; in prav zato je moral postati štrtev krogla. Železnikov nastop in njegova igra stali vobče zadovoljivi, dasi bi bili lahko boljši. Marsikaj je bilo premo poddarjeno v njegovem nastopu, sicer pa je vzbudil splošno priznanje. Danilo je igral vlogo zunika tako, kot je igral doslej že druge vloge. V primeri z Verovškom, ki je svoj čas igral vlogo, je bil seve slab. Prav dobro sta izpolnili svoji vlogi Marjanovičeva in Šaričeva, in nehoti si se domisliti ob teh ženskih vlogah Cankarjevih ženskih likov iz raznih njegovih spisov.

Za povelnika vojaškega poljostva v Ljubljani (II. vojno okrožje) je imenovan general Karel Smiljančić, ki je bil do sedaj povelnik slavne drinske divizije.

Nesreča v trboveljskem rudniku. — Na vzhodnem revirju 1. v Trbovilih se nahaja v jami že dalj časa ogenj. V petem oddelku pa so poneli 12. dec. izbruhnilii dušilni plini, ki so do smrti zdušili pažnika Vrhovnika in Vratnika, preden so jim mogli priti delavej na pomoč.

Mariborski občinski svet razščen. — Vlada je razpustila občinski svet v Mariboru 19. decembra. Za vladnega komisarja je imenovan dr. Pfeifer. Njemu je prideljen odber 10 članov — 5 Slovencev, 3 Nemci in dva socialna demokrata. Odboru predseduje Slovenec. S tem preide mestna poslana v slovenske roke.

Nesreča v trboveljskem rudniku. — Na vzhodnem revirju 1. v Trbovilih se nahaja v jami že dalj časa ogenj. V petem oddelku pa so poneli 12. dec. izbruhnilii dušilni plini, ki so do smrti zdušili pažnika Vrhovnika in Vratnika, preden so jim mogli priti delavej na pomoč.

Nesreča v trboveljskem rudniku. — Na vzhodnem revirju 1. v Trbovilih se nahaja v jami že dalj časa ogenj. V petem oddelku pa so poneli 12. dec. izbruhnilii dušilni plini, ki so do smrti zdušili pažnika Vrhovnika in Vratnika, preden so jim mogli priti delavej na pomoč.

Mariborski občinski svet razščen. — Vlada je razpustila občinski svet v Mariboru 19. decembra. Za vladnega komisarja je imenovan dr. Pfeifer. Njemu je prideljen odber 10 članov — 5 Slovencev, 3 Nemci in dva socialna demokrata. Odboru predseduje Slovenec. S tem preide mestna poslana v slovenske roke.

Sicer bi bil že enkrat čas, da bi se strelnili ter spoznali, da je zastonj njih trud, odobrili narodne želje ter sledili Kreku. Saj morajo vendar izpoznavati, da je slovensko ljudstvo za republiko in nemara nič slišati o kako monarhijski.

Med Slovencem imamo še ljudi, ki do danes še niso napisali črke, izpregovorili besede, niti darovali pet centov za svobodo domovine, toda opravljati in blatiti pa znajo.

Prvih in drugih se ne more za meriti, ker narava ni obdarila vse ljubezni enako. Toda tretjih se ne more tako lahko odpustiti, ker nekateri bi lahko prispevali nekoliko več. Nekateri se izgovarjajo, da so bili še prevečkrat prevarani, drugi pa, da ne marajo polniti žepa drugim itd. Ali taki izgovori so prazni, puhli.

Vsakdo dobro ve, da smo bili Slovenec že prevečkrat ogoljufani in prevarani, toda ne od obeh, katerih imajo sedaj vso stvar v rokah. Da prevarani ste bili ravno od obeh, kateri so naši najazgrizenejni nasprotniki. Prepričan sem, da bo vsak cent, katerega smo podarili SRZ obrnjen v narodne namene, in da čim več bomo darovali SRZ, tem sigurnejše bomo priborili našim rojakom v stari domovini svobodo in prostost.

Ne smete verjeti raznim lažem, katere trošijo razni nasprotniki okrog, katerim je lasten trebuš več, kot pa vsa svoboda in prostost. Veliko je tudi takih, kateri so se izgovarjali, češ saj jaz i tak ne bom ostal tukaj, dom sel tja nazaj.

Kake vsemogoče izgovore imajo nekateri, naj navedem samo en slučaj, kateri se mi je pripeljal, ko sem nabiral člane za lokalno organizacijo. Nagovarjal sem nekega slovenskega trgovca. Naštetal mi je vse mogoče vzroke, zakaj da ne pristopi, da nima časa, da se za stvar ne zanima in tako dalje in da se bo še premisli.

Ko sva še nekoliko časa govorila o bodoči Jugoslaviji mi ta mož kar naravnat reče, da bi se takoj preselil v staro domovino, ako bo v resnici tam republika, akoravno mu tukaj še preej dobro gre. Nato mu pa jaz odgovorim, da bodo prav lahko njega pogresali in ker bodo brez njegove finančne pomoči ustavili republiko, bodo tudi brez njegovega "biznesa" opravili. S tem ne mislim reči, da so vsi trgovci taki, ampak najde se jih pa le mnogo.

Drugi lahko govore, piskejo in obdržavajo shode o Jugoslaviji, da so vsi hripani, to ne pomaga nič pri nekaterih ljudeh, ki imajo sebičnost za najlepšo lastnost.

Toda prišel bo čas, ko bodo ti "zavedni" rojaki obžalovali svoje krivlje postopanje, katero so ravnali v sedanjem času napram SRZ in voditeljem. Obžalovali bodo, da so odrekli pomoč v najkrajnejši potrebi.

Zapomnite si, da vas bo slovensko ljudstvo istotako iskreno pozdravilo ob povratku v domovino kot je italijanske čete, ko so zasedle slovenske pokrajine, ake ne se slabše. Kajti zvedeli bodo, kaki so bili v času, ko so oni prilično pomoci, da se osvobodite izpred imperialističnega jarja.

Ne bodimo tako trdospričeni. Narod ni sam kriv, da se nahaja v razmerah, ki potrebuje naše pomoč. Pač mora imeti človek trdo srce, ki čita novice, kake ljudne zvesti Slovence in Hrvate dobiti, ker bi ji menda delati velike neprilike.

Pogosto se čuje, da imaš denar si možak. Resnica je, da je bolje če imaš denar, kot da bi bil brez njega. Toda zakaj, ker je sistem dal denarju veljavno. Kljub temu pa denar ni vse. Svoboda je čez vse. Ta preplača vse. Lahko si menjaj na najbogatije človek na svetu in si zaprt za omrežnim oknom. Kaj ti pomaga potem vse bogastvo? Nič. Jetn si. Lahko imaš dvajset ali trideset dolarjev na dan plači in si pri vsem tem sušenj. Kaj ti je potem denar? Mi ne stavimo vseh naših upov v denar, ampak v svobodo, v svobodo za vse sloje ljudstva, za delavstvo in za bogatine iste pravice. In tako Jugoslavijo zatemnimo in za tako delujemo, za katero tudi žrtvujemo po naših močeh.

F. A. V.

Predsednik ameriške republike se je na sestanku govorjeval izrazil, da ljudstvo mora vladati. In gospoda okrog SNZ je pa popolnoma drugega mišljena.

Eudid, O. — Mogoče si že ka-

menda še ni bilo dopisa iz te naselbine. Da se ne bo kateri motil, hočem jaz nekaj opisati, da bo vsakdo vedel, da se nahajamo na svetu, katerega nekateri ljubijo in nekateri pa sovražijo.

Glede delavskih razmer ne bomo poročali, ker so iste podobne delavskim razmeram po vseh Združenih državah. Delamo, same toliko, da ne pozabimo, kake so tovarne. Brezposelnih je dovolj v tej naselbini.

Prvega marta smo priredili veliko maškeradno veselje, na kateri smo se zabavali prav pošteno. Udeležba je bila velika in tudi dovolj šale. Opaziti je bilo veliko število mask vseh vrst izmed katerih najlepša je dobila prvo darilo, najgrša pa drugo darilo.

Izaed vseh mask se je meni najbolj dopadla tna, ki je bila opravljena kot eigenka in ki je "karte slogala". Meni je že tako srečo pravila, da bi jo za plačilo najraje poljubil, ko bi ne bilo toliko prič.

Da pa nismo pozabili tudi "polster tanč", se samoposebi razume.

Zabavali smo se pozno v jutro in se takrat smo se težko ločili. Na tej veselicu je bilo opažati vse narodnosti, poleg Angleža si opazil Slovenca in Hrvata. Da, ko bi živel v slogi, bi se marsikaj dalo napraviti v tej naselbini. Na primer skupno društvo dvorano, v kateri bi lahko obdržavali društvene seje in druge prireditve. V njej bi tudi lahko inčil svojo slovensko knjižnico in čitalnico. To bi nam jako koristilo in zelo pametno bi bilo, ko bi se o tem pogovorili. Edino združenje nam je treba, pa bo. Rad bi slišal tudi menja drugih Slovencev v tej naselbini.

Mat Debeve.

Willard, Wis. — Ni še dolgo tega, odkar je priobčen iz naše naselbine dopis, v katerem je dopisnik zagovarja tukajšnjo občinsko upravo, posebno kar se tiče davkov.

Gotovo je, da so zboljšane ceste in druga občinska pota in da smo zgradili lepo ljudsko šolo in da vse to stane denar. Sicer bi bili lahko pri občinski upravi neenkrat ampak večkrat in te najpreizpoljite pazno in najbranjujte številke in poleg tega še visoki davki.

Sliši se veliko zabavljanja radi tega, češ, da ni bilo umestno, zvikiši davkov.

To tudi ni lepo, da se eden o-krog hvali, češ da smo vsi neumni. Jaz pa le toliko pridam, da smo v resnici vsi neumni, sicer bi qu ne bil izvoljen.

Eden ta "neumnih."

Chicago, Ill. — Opozorjam člane podružnice št. 1 SRZ "Ivan Cankar", da se vrši redna seja v soboto zvečer, t. j. 15. marca, t. l. ob osmih uri zvečer na 2110 W. 2nd St. prvo nadstropje. — Tem potom vabim vse rojake, kateri se zanimate za cilje in ideje SRZ, da se udeležite te seje.

John Čemažar, tajnik.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Ivana Praznik, Chisholm, Minn.

Kolikor je bilo dosedaj poročano med starokrajskimi novicimi, ostanejo jugoslovenski vojni ujetniki, to so Slovenec in Hrvati, ki se nadalje in sicer do nadaljnje odredbe v Italiji v vojem ujetništvu. — Italija se najbrž boji izpustiti Slovence in Hrvate do pomoči, ker bi ji menda delati velike neprilike.

Vsem, kateri so v negotovosti glede dohodniškega davka. — "Prospekt" je bilo že neštečokrat pojasnjeno glede plačevanja dohodniškega davka. Naredba se namreč glasi: Vsak državljan v Združenih državah je dolžan plačati dohodniški davki in sicer samec od \$1000 dohodkov ali začuška in oženjeni od \$2000 naprej. One osebe, katere se ne nameravajo stalno naseliti v Združenih državah plačajo poleg tega še davki na inozieme. Kajti davčna oblast je obdavčila še pošte, telefoni, vse in podobno.

"Prospekt" je bilo že neštečokrat pojasnjeno glede plačevanja dohodniškega davka. Naredba se namreč glasi: Vsak državljan v Združenih državah je dolžan plačati dohodniški davki in sicer samec od \$1000 dohodkov ali začuška in oženjeni od \$2000 naprej. One osebe, katere se ne nameravajo stalno naseliti v Združenih državah plačajo poleg tega še davki na inozieme. Kajti davčna oblast je obdavčila še pošte, telefoni, vse in podobno.

"Prospekt" je bilo že neštečokrat pojasnjeno glede plačevanja dohodniškega davka. Naredba se namreč glasi: Vsak državljan v Združenih državah je dolžan plačati dohodniški davki in sicer samec od \$1000 dohodkov ali začuška in oženjeni od \$2000 naprej. One osebe, katere se ne nameravajo stalno naseliti v Združenih državah plačajo poleg tega še davki na inozieme. Kajti davčna oblast je obdavčila še pošte, telefoni, vse in podobno.

"Prospekt" je bilo že neštečokrat pojasnjeno glede plačevanja dohodniškega davka. Naredba se namreč glasi: Vsak državljan v Združenih državah je dolžan plačati dohodniški davki in sicer samec od \$1000 dohodkov ali začuška in oženjeni od \$2000 naprej. One osebe, katere se ne nameravajo stalno naseliti v Združenih državah plačajo poleg tega še davki na inozieme. Kajti davčna oblast je obdavčila še pošte, telefoni, vse in podobno.

"Prospekt" je bilo že neštečokrat pojasnjeno glede plačevanja dohodniškega davka. Naredba se namreč glasi: Vsak državljan v Združenih državah je dolžan plačati dohodniški davki in sicer samec od \$1000 dohodkov ali začuška in oženjeni od \$2000 naprej. One osebe, katere se ne nameravajo stalno naseliti v Združenih državah plačajo poleg tega še davki na inozieme. Kajti davčna oblast je obdavčila še pošte, telefoni, vse in podobno.

"Prospekt" je bilo že neštečokrat pojasnjeno glede plačevanja dohodniškega davka. Naredba se namreč glasi: Vsak državljan v Združenih državah je dolžan plačati dohodniški davki in sicer samec od \$1000 dohodkov ali začuška in oženjeni od \$2000 naprej. One osebe, katere se ne nameravajo stalno naseliti v Združenih državah plačajo poleg tega še davki na inozieme. Kajti davčna oblast je obdavčila še pošte, telefoni, vse in podobno.

"Prospekt" je bilo že neštečokrat pojasnjeno glede plačevanja dohodniškega davka. Naredba se namreč glasi: Vsak državljan v Združenih državah je dolžan plačati dohodniški davki in sicer samec od \$1000 dohodkov ali začuška in oženjeni od \$2000 naprej. One osebe, katere se ne nameravajo stalno naseliti v Združenih državah plačajo poleg tega še davki na inozieme. Kajti davčna oblast je obdavčila še pošte, telefoni, vse in podobno.

"Prospekt" je bilo že neštečokrat pojasnjeno glede plačevanja dohodniškega davka. Naredba se namreč glasi: Vsak državljan v Združenih državah je dolžan pla

Ameriške vesti.

E NEKAJ NAVODIL GLEDE PLAČEVANJA DOHODNIN- NINSKEGA DAVKA.

New York, N. Y. — Poročano je že bilo glede plačevanja dohodninskega davka za osebe, katere se ne misijo stalno naseliti v Združenih državah. Sedaj opozarjamo še enkrat, ker sedaj je zadnji čas za naznanitev glede dohodninskega davka.

Pojasnjeno je že bilo da sta dva razreda glede bivališča za davko plačevalce. In to sta: stalni naseljeni in nestalni.

Stalni naseljeni so oni, ki se nameravajo stalno naseliti v teh državah, akoravno še niso državljanji; nestalni naseljeni so oni, ki se ne nameravajo stalno naseliti v teh državah. Dotična določba se glasi: Vsak tujec, ki je v Združenih državah in ki je le za nekaj časa nastanjen v Združenih državah, je podvrzen dohodninskemu davku. In potem se določi glede vplačevanja v prvi razred ali drugi, kakoršen namen ima, ali se hoče stalno naseliti ali pa še namerava oditi v tujo državo.

Poleg tega ima še neko klasifikacijo za one, ki vedno potujejo iz kraja v kraj, ali iz ene države v drugo. Ti so takozvani "transient aliens", ali potujoči inozemci. Kdor se izreče, da ima namen bivati v teh državah, se še ne smatra, da mora potem tukaj bivati, ampak to se bo dokazalo pozneje, ako se eden v resnici misli stalno naseliti. Lahko je eden vedno nestalen tujec, ker vedno odlasa od potovanja, pa mu ni mogoče iz enega ali drugega vzroka. Oni inozemci pa, kateri so se pripravili že od podpisanega premirja, to je od novembra 1918, da se nameravajo preseliti zopet v tujo državo, se smatrajo za nestalne stuje.

Da se vsa stvar bolje izvede, se je vlada obrnila na vse delodajalce, da ji pomagajo pri določitvi delavev v gledi bivališča. Vsak

delodajalec je sedaj dolžan pod zakonom natančno obvestiti davčne kolektorje o svojih delavcih. Ako delodajalec izplačuje svoje delavce brez odbitka davka, mora imeti delodajalec od vsakega delavca pismeno dokazilo, da je dočiščen delavec stalno stanjujoč in dotedno izkazil mora vsebovati slednje točke: Ako je delavec živel najmanj eno leto v Združenih državah, predno je vstopil pri sedanjem delodajalecu, se ga smatra za stalno bivajočega in mora plačati davek kot stalno bivajoč. Ako je bil zaposlen vsaj tri mesece predno je bil prvo plačilo pri sedanjem delodajalecu v istem mestu ali "county," kot delodajalec sam, se ga smatra za stalno bivajočega, in delodajalec zahteva od delavev pismeno in odnotarja potrjeno dokazilo.

KAJ JE DOLŽNOST VSAKEGA DELAVCA IN DELAVKE?

Chicago, Ill. — Kakšne dolžnosti ima vsak delavec in vsaka delavka z ozirom na politiko, je omenila na shodu gdv. Agnes Nestor, članica izvrševalnega odbora delavske stranke v Chicagu. Ona pravi, da je dolžnost vsakega delavca in delavke, če dela v tovarni, v prodajalni, pisarni, ali dela z rokami ali z možgani da pripada delavski stranki, ker to je edina stranka, katera gleda da delavei dobe svoje pravice in sprostitev.

Ona pravi, da so delavei istotno upravičeni do boljšega življenja, boljših stanovanj in boljšega živeža, kakor so drugi, ki niso delajo. Delavei so upravičeni, da dobe boljši in cenejši plin, boljšo in cenejšo vožnjo na pouliči in nadaljnji zelenzni in da vse te naprave spadajo v mestno upravo in ne več privavnim osebam. Te zahteve niso samo delavcev, ampak to splošno zahteva ljudstvo, ki ni pod uplivom nekaterih denarnih mogotek.

Dolžnost vsakega delavca in delavke brez ozira kakega poklicja je, da voli svoje kandidate, de-

PLINSKE MASKE NERABNE V RUDNIKIH.

Washington, D. C. — Rudniški biro svare pri vporabu plinskih mask v rudnikih, kajti rudarji in ognjegaseci so zadobili poškodbe, ki so se jih poslužili pri rešilnem delu v rudniku.

Ravnatelj Van H. Manning pravi, da postoji nevarnost za človeka, ki se posluži armadne plinske maske v zaprtem prostoru, v katerem se je nahrabral plin.

Manning nadaljuje, da je armadna plinska maska porabna v kemičnih tovarnah, ni pa za rudnike.

DELAVCI NA PORTO RICO ZA HTEVAJO OSEMURNI DELAVNIK.

Washington, D. C. — "Prosta delavska zveza" na Porto Rico, katera je v zvezi z "Ameriško delavsko zvezdo", je na svoji redni seji predložila rezolucijo, v kateri zahteva osemurni delavnik za vse delavee. Tako poroča januarska izdaja "Monthly Labor Review", ki jo izdaja oddelek za delavsko statistiko od vladnega delavsko departmanta.

Nadalje zahtevajo ureditev plačilne lestvice za vse delavee

"Predolgo bi bilo praviti to; drugo pot ti povem, sedaj sem neznanški truden. Tudi grlo imam suho, ker sem moral popovati lopovom. Nimaš li kakre pijače pri sebi?"

"Imam čutarično žganjico. Tukaj je!" Zagloba vzame čutarič ter jo nese k ustom. Začujejo se dolgi požirki. Skretuski ves nestrenjen, vpraša:

"Ali je zdrava?" "Kaj se!" odvrne Zagloba. "Za suho grlo je vsaka zdrava."

"Jaz vprašam po kneginjici." "O kneginjici? Kakor riba v vodi?"

"Hvala Bogu. Najvišjemu! Ali se dobro imata v Baru?"

"V nebesih bi jej ne moglo biti bolje. Radujne lepote hrepene vsi po njej. Slavoševska jo ima radu, kakor lastno hčer. Koliko vitezov se je že zagledalo vanjo! Ne presteješ jih! Pa se tako malo hriča za nje, kakor jaz za svojo čutaričo; živi zvesto v svoji ljubezni le zate!"

"Bog daj zdravje mojej izvoljenki!" vsklikne radostno Skretuski. "Torej se me še spomirja!"

"Če se spominja? Pravim, da niti sam ne vem od kod jemlje svoje vzdihanje po tebi. Vsi jo milujejo, najbolj nune; se svojo ljubezljivošči si je pridobila sreca vseh. Ta ljubezljivost in prikljivost je pa tudi mene spravila v nevarnost, da bi bil skoraj glavo zgubil, ker me je poslala sem, da naj poižem, ali si se živ in zdrav. Že poprej je hotela poslati k tebi poslanca pa nihče ni hotel iti; zato sem naposled šel jaz. Ko bi ne bil imel heraške oblike, gotovo bi bil ob glavo. Pa kmetje me smatrajo povsod za heraša, ker pojem jako dobro."

Gospod Skretuski samega veselja ni mogel govoriti. Tisoč misli in spominov mu je sililo v glavo. Helena mu je kakor živa stala pred očmi, taka, kakoršno je videl zadnjé v Rozlogih, ko je odtajjal na Sič. Zdelo se mu je, da jo vidi, da čuti njene poljube, da sliši njen sladki glas. Spomni se onega sprehoda po sadniku, spomni kukavice in onih vprašanj, ter Helenine sramozljivosti, ko mu je naznana dvanajst fantičev. Zato je v njem sreč medlelo ljubezni in veselja; prestano trpljenje mu je bilo le kakor kapljica vode v morju. Sam ni znal kaj se godi z njim. Hotel je peti in krčati, govoriti in povpraševati o njej brez konca.

Naposled začne ponavljati: "Živi in je zdrava?"

"Da, živi in je zdrava!" odvrne kakor odmev Zagloba.

"Ona vas je sem poslala?"

"Ona."

"Imate pismo?"

"Imam zašito v obleki in temu je. Premaž se!"

"Ni morem: saj vidim."

Zagloba je odgovarjal čedalje bolj kratko, ker je bil truden; napisel je zakimal enkrat, dvakrat — ter zaspal. Skretuski je sprevideł, da ga ne kaže buditi; zato se vnovič zatopi v svoje misli. Iz zamiklosti ga sprébudi topot konj nekega večjega oddelka jezdecov, ki so se urno blizali. Bil je ponjatovski z vojaki; posal ga je knez, ker se je bal, da ne bi se Skretuskemu kaj hudega pripetilo.

lavke zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec izda svoje interese, ne sme zabavljati, ako niso vpoštovane zahteve. Ako delavec voli kandidata nasprotnice stranke, naj potem molči, ako se mu godi krivica.

Dolžnost delavca in delavke je, da voli zastopnike v mestnem občinskom odboru. Kakor vse druge stranke volijo svoje pristaše na odgovorna mesta, tako morajo delavci voliti svoje, ako hočejo, da bodo njih zahteve in interesi vpoštovani na pristojnih mestih.

Ako pa delavec